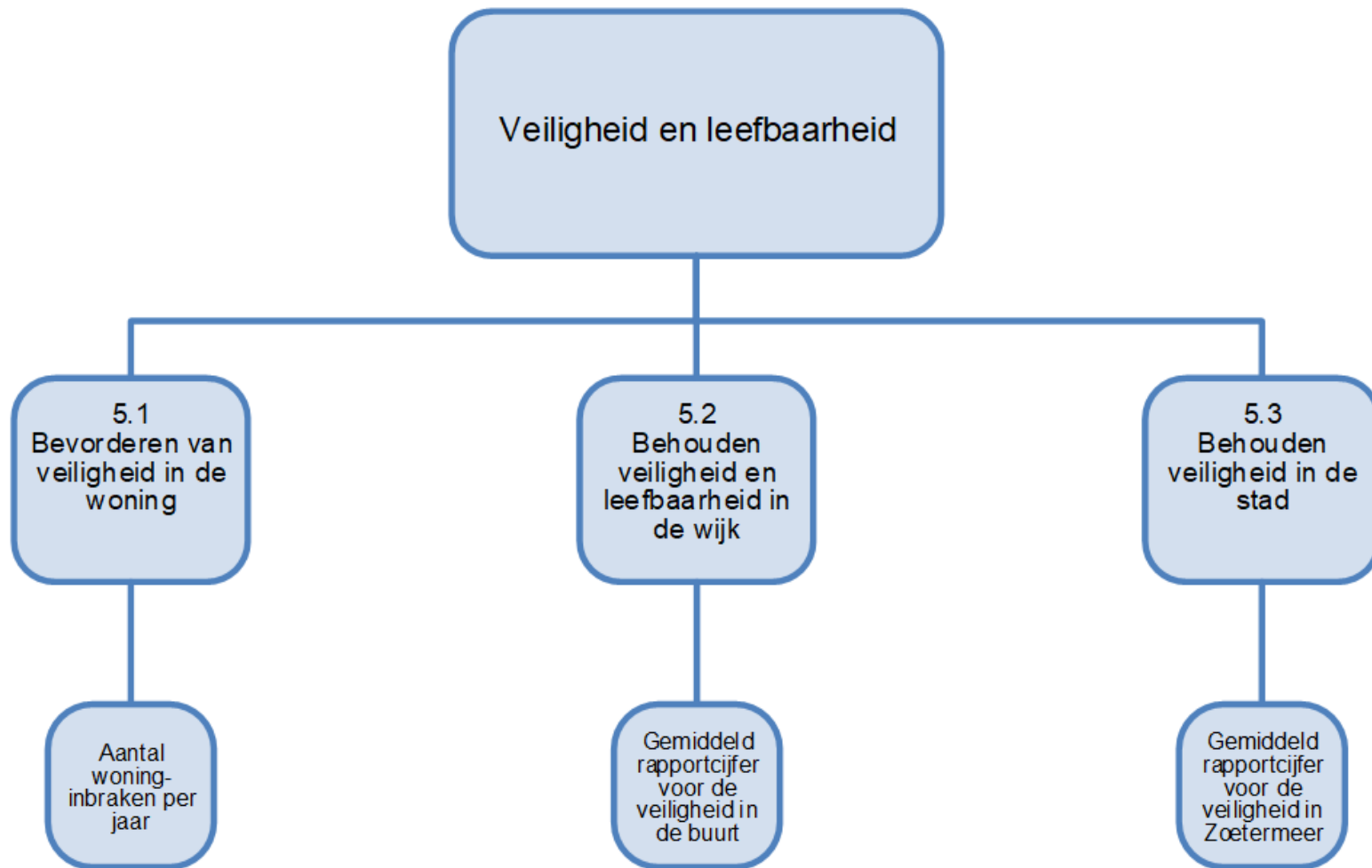

gemeente
Zoetermeer

Programma 5 Veiligheid

Algemene doelstelling: Veiligheid en leefbaarheid

Veiligheid en leefbaarheid

Op stadsniveau en wijkniveau wordt samen met de inwoners, de ondernemers en de samenwerkingspartners gewerkt aan een veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Het jaar werd onder andere gekenmerkt door enkele heftige geweldsincidenten tussen rivaliserende jeugdgroepen en tegen handhavers en toenemende casuïstiek op het gebied van woonoverlast.

Om de veiligheid voor Zoetermeerders te verbeteren, zijn verschillende preventieve en repressieve maatregelen genomen, zoals cameratoezicht, voorlichtingscampagnes en het opleggen van tijdelijke huisverboden. Daarnaast hebben in 2022 de wijkveiligheidsaanpakken in Oosterheem en Buytenwegh verder vorm gekregen.

Ook is gestart met een regionale netwerkaanpak van rivaliserende jeugd en excessief geweld. Met deze aanpak wordt ingezet op zowel het netwerk als het fenomeen rivaliteit en excessief geweld. De YouChoose campagne is in 2022 gelanceerd. Dit is een ontmoedigingscampagne tegen wapenbezit onder jongeren.

Sinds 2022 is Zoetermeer aangesloten bij het landelijke project RIO (Re-integratie officer). Door middel van dit project wordt ingezet op ex-detentie jongeren die een High Impact Crime (HIC) zoals overvallen, straatroof en geweldsmisdrijven, hebben begaan.

Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning

Alle Zoetermeerders moeten zich veilig kunnen voelen in hun woning. Het terugdringen van huiselijk geweld staat hierbij centraal. Dit gebeurt vooral door aan daders van huiselijk geweld een tijdelijk huisverbod op te leggen.

Huiselijk geweld en huisverboden

Het aantal gevallen van huiselijk geweld in Zoetermeer is toegenomen met 56%. In 2022 heeft de politie 254 gevallen van huiselijk geweld geregistreerd. In 2021 waren dit er 163.

Het aantal opgelegde tijdelijk huisverboden is ook gestegen. In 2022 is een recordaantal van 59 tijdelijk huisverboden opgelegd. In 2021 zijn 44 tijdelijk huisverboden opgelegd. Dit is een stijging van 34%. Het traject van hulp- en zorgverlening wordt altijd na een huisverbod opgestart. Voor dader, slachtoffer en kinderen.

Woonoverlast

In totaal zijn er in 2022 170 concrete casussen geregistreerd. Daarvan zijn er 96 afgerond. Het aantal openstaande casussen is 74. In 42 casussen gaat het om corporatiewoningen. Het aantal openstaande casussen van koopwoningen is aanzienlijk lager, namelijk 20. De overige 12 openstaande casussen hebben betrekking op particuliere huurwoningen. Buytenwegh-De Leyens heeft van alle wijken de meeste openstaande casussen: 25. Voorbeelden van acties die worden ondernomen zijn: gesprekken met alle betrokkenen, huisbezoeken, schoonmaken van een woning en mediation.

De cijfers zijn in de tabel hieronder te vinden. Er is een onderverdeling gemaakt naar woonoverlast vanuit koopwoningen, huurwoningen van corporaties en huurwoningen van particulieren.

Woonoverlast cijfers vanaf 01-01-2022 t/m 31-12-2022

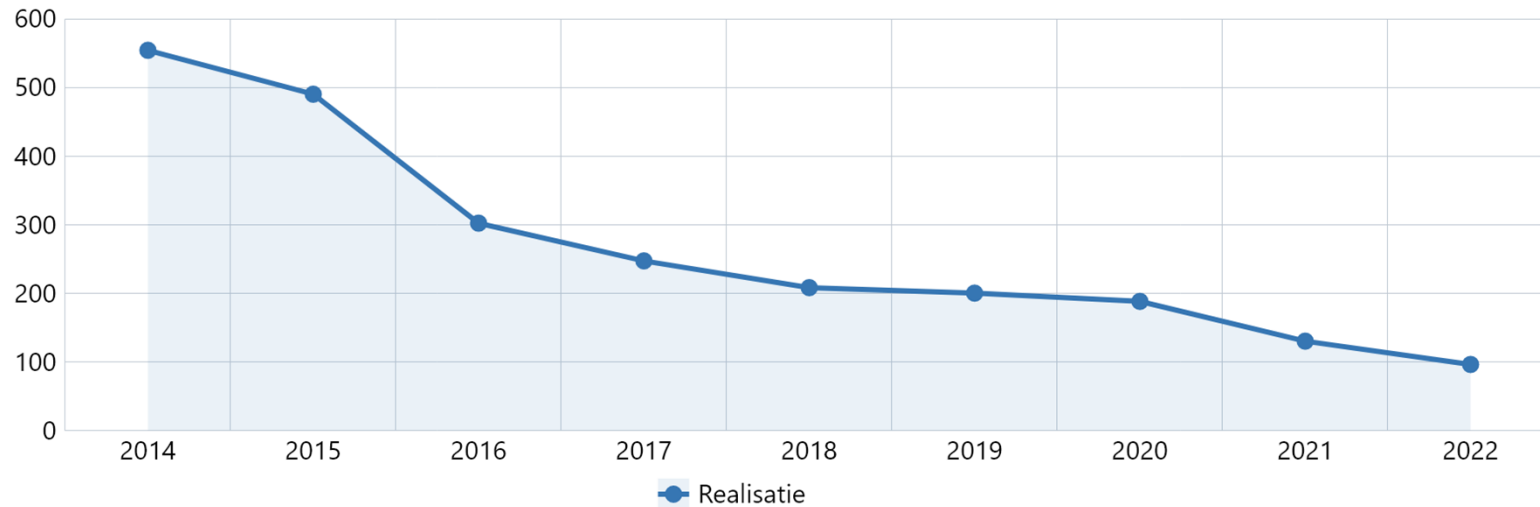
	Koop		Corporatie		Particulier		Totaal
	Lopende casuïstiek	Afgeronde casuïstiek	Lopende casuïstiek	Afgeronde casuïstiek	Lopende casuïstiek	Afgeronde casuïstiek	
Centrum	2	10	5	7	2	1	27
Meerzicht	5	5	10	12	0	0	32
Buytenweg- De Leyens	6	8	15	16	4	2	51
Segwaert	5	2	2	7	2	1	19
Noordhove - Rokkeveen	2	7	4	3	4	0	20
Oosterheem	0	4	6	9	0	2	21
Totaal	20	36	42	54	12	6	170

Aantal woninginbraken per jaar (Realisatie 2022) Omschrijving

Bron: Politie

Type	2021	2022
Begroting	246	246
Realisatie	130	96

Trendgrafiek Aantal woninginbraken per jaar (Realisatie 2022) Omschrijving

Bron: Politie

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Er is in 2022 geen extra inzet gepleegd om het aantal woninginbraken af te laten nemen. Toch blijft het aantal woninginbraken al jaren dalen, ook in 2022 weer. Hier is geen verklaring voor te geven.

Doelstelling 5.2 Bevorderen/ behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk

Zoetermeer is een stad waar iedereen zich veilig moet kunnen voelen. Daar werken wij aan. Winkelgebieden, het openbaar vervoer, scholen en horeca zijn plekken in de stad waar bewoners elkaar tegenkomen. Bewoners helpen mee om de veiligheid in hun buurt te verbeteren door onder andere de Buurtpreventieteams van Wijk en Agent Samen en de whatsapp-groepen.

Jeugd / wijkaanpak

In 2022 heeft de wijkveiligheidsaanpak in Oosterheem en Buytenwegh verder vorm gekregen. In 2022 is de aanpak voor de geprioriteerde jeugdgroep die vooral in Oosterheem voor overlast zorgde, afgesloten. In Meerzicht was sprake van overlast door een grote groep (jonge) jeugd. De jeugdmarshall heeft hier samen met wijkpartners effectief tegen opgetreden waarna met de samenwerkingspartners verder is gewerkt aan een stevige wijkaanpak.

Handhaving

Het ritme van de stad is leidend voor de inzet van team Handhaving. Deze wijze zorgt ervoor dat het team daar is, waar ze het hardste nodig zijn. Daarnaast wordt team Handhaving projectmatig (o.a. scholenaanpak, wrak- en weesfietsen) en specialistisch ingezet (o.a. jeugd, evenementen, flora en fauna, ondermijning en in de wijk).

Het aantal meldingen neemt nog steeds toe waardoor de druk op team Handhaving onverminderd groot is. Met 7158 meldingen in 2020 en 8611 meldingen in 2021 is het aantal meldingen in 2022 ook weer gestegen naar 8989 meldingen.

Door een heftig geweldsincident tegen boa's in augustus 2022, natuurlijk verloop en een slechte arbeidsmarkt is de bezetting van team Handhaving in de tweede helft van 2022 te laag geweest. Dit heeft gemaakt dat team Handhaving de basistaken net aan heeft kunnen uitvoeren, maar geen extra taken heeft kunnen oppakken.

Cameratoezicht

Cameratoezicht heeft een preventieve en repressieve werking. In 2022 zijn op diverse locaties in risicogebieden tijdelijk cameratoezicht ingesteld. Het vaste cameratoezicht in Buytenwegh, op de Mandelabrug en in het Stadshart (Stadhuisplein e.o.) is geëvalueerd en voor een periode van vier jaar verlengd.

Jaarwisseling

In het kader van de voorbereidingen op de jaarwisseling neemt de gemeente Zoetermeer elk jaar maatregelen om de jaarwisseling zo plezierig en veilig mogelijk te laten verlopen en om schade en overlast zoveel mogelijk tegen te gaan. Deze maatregelen worden genomen in samenwerking met o.a. politie, brandweer, team Handhaving, jongerenwerk en buurtpreventie.

De geplande vuurwerkshows zijn op 30 december afgelast in verband met het stormachtige weer. Het jongerenfeest in het SilverDome, dat elk jaar in opdracht van de gemeente wordt georganiseerd, kon dit jaar (voor het eerst na twee jaar) weer doorgaan. Ongeveer 1300 jongeren hebben het feest bezocht.

De totale schade aan gemeentelijke eigendommen bedraagt dit jaar € 69.854,-. Dat is € 46.477,- minder dan vorig jaar. Net als vorig jaar zijn de drie hoogste schadeposten verharding, afvalbakken en scholen/kinderopvang. Ongeveer 34% van de totale schade is veroorzaakt door zwaar illegaal vuurwerk. Er zijn verschillende maatregelen genomen om de schade en overlast tijdens de jaarwisseling zoveel mogelijk te verminderen. Er zijn bijvoorbeeld vuurwerkvrije zones aangewezen, inwoners konden zelf vrijwillige vuurwerkvrije zones afspreken met hun burens, er is brandbaar materiaal verwijderd, er is een pilot uitgevoerd waarbij afvalbakken op hotspotlocaties zijn verwijderd en er is een campagne gevoerd waarbij uitleg werd gegeven hoe inwoners veilig en verantwoord een vuur konden stoken in een vuurkorf of oliedrum.

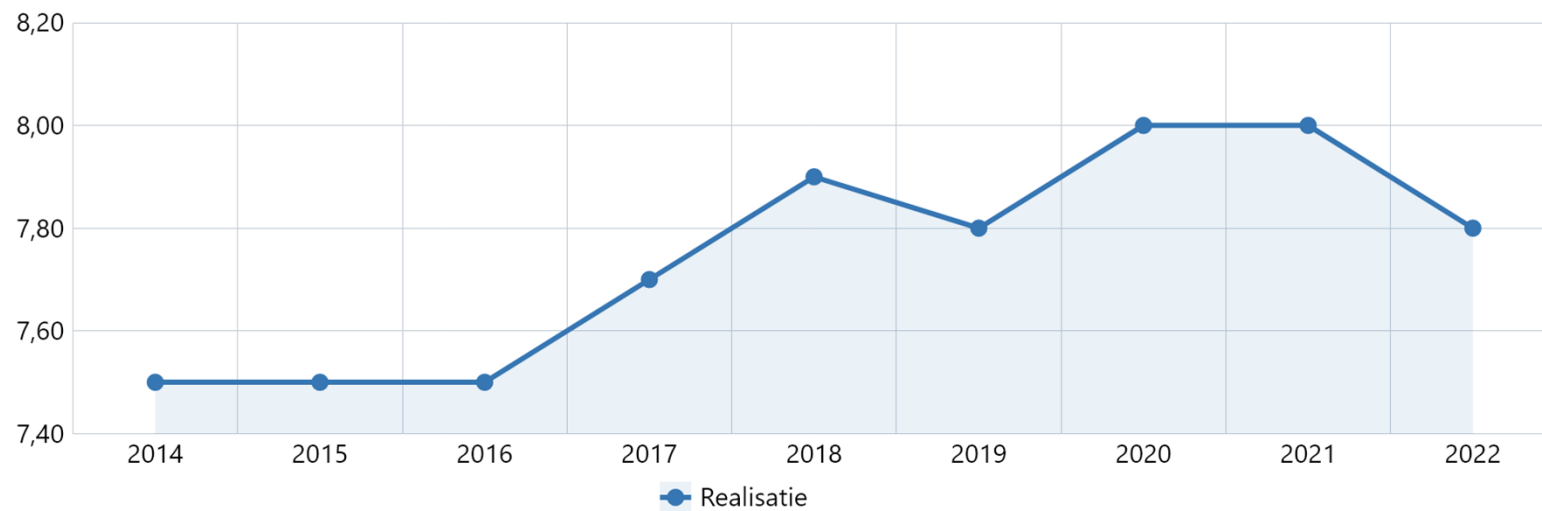
Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt (Realisatie 2022)

Omschrijving

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2022
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	8,0	7,8

Trendgrafiek Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt (Realisatie 2022)
Omschrijving

Bron: Stadspeiling

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Het rapportcijfer is lager dan in 2021 (8,0), maar nog steeds hoger dan begroot. Wellicht is de lagere waardering het gevolg van het volledig opengaan van de samenleving ná de coronacrisis.

Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad

Jeugd

In verband met de huidige problematiek onder jongeren is in 2022 de netwerkaanpak rivaliserende jeugd en excessief geweld voortgezet. Met deze aanpak wordt ingezet op zowel het netwerk als het fenomeen rivaliteit en excessief geweld.

De betreffende problematiek onder jongeren beperkt zich niet tot Zoetermeer. Daarom is de gemeente Zoetermeer eind 2021 een samenwerking gestart met de gemeenten Den Haag, Delft, politie, Openbaar Ministerie en het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden. Deze samenwerking heeft in 2022 verder vorm gekregen wat geresulteerd heeft in de opdracht tot het uitvoeren van twee onderzoeken door Partner in Crime naar de hybride straatcultuur en de lokale drillrapcultuur. Daarnaast is er een regionale stuur-, regie- en werkgroep opgericht om een effectieve regionale aanpak van gewelddadige rivaliserende jeugd vorm te geven.

In februari 2022 is de YouChoose campagne gelanceerd. Dit is een ontmoedigingscampagne tegen wapenbezit onder jongeren. De campagne draait om het ontmoedigen van wapenbezit door het aanmoedigen van talentontwikkeling onder jongeren in Zoetermeer. Het doel is drieledig:

- jongeren ervan bewust maken dat het dragen van een wapen niet normaal is en het een hoop nadelen/risico's met zich mee brengt;
- docenten en ouders ervan bewust maken dat jongeren steeds vaker een wapen dragen of gebruiken;
- zorgen voor gedragsverandering onder jongeren.

De campagne werd betaald vanuit subsidiegelden uit het landelijke actieplan wapens en jongeren van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Met de campagne probeerden we jongeren op verschillende manieren te bereiken. De campagne had een sterk online karakter en werd onder de aandacht gebracht door te posten op sociale media, scanbare QR-stickers door de stad te plaatsen en posters op te hangen in scholen. We hebben dankbaar gebruik gemaakt van Zoetermeerse ambassadeurs die bekend zijn bij de jongeren in de stad en zich inzetten tegen wapengeweld. Tot slot was er een winactie om te stimuleren dat jongeren zich focussen op hun talentontwikkeling in plaats van het dragen van een mes.

IPTA

In 2022 zijn 24 jongeren in begeleiding genomen met het intensieve coachingstraject IPTA (Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid). Met de aanpak is ingezet op voorkoming van daderschap onder risicjongeren. De aanpak zorgt indirect voor een veiligere samenleving, maar levert ook maatschappelijke baten op die zitten in het voorkomen van kosten uit vroegtijdig schoolverlaten, schuldenproblematiek en slachtofferschap.

RIO

Sinds 2022 is Zoetermeer aangesloten bij het landelijke project RIO (Re-integratie officer). Hiervoor is een bijdrage ontvangen van het ministerie van Justitie & Veiligheid voor de duur van 2 jaar. Met de bijdrage kan extra worden ingezet op ex-detentie jongeren die een HIC, zoals overvallen, straatroof en geweldsmisdrijven, hebben begaan. Doelen: voorkomen strafrechtelijke recidive, resocialisatie van ex-detentie de jongeren en doorontwikkelen van de aanpak nazorg ex-gedetineerden.

Handhaving

Het geld dat eind 2019 door de raad beschikbaar is gesteld voor de inzet van twee jeugdboa's is in 2022 ingezet om drie parttime jeugdboas op straat te hebben. De dekking van de jeugdboa's is in 2022 structureel gemaakt. Naar aanleiding van natuurlijk verloop wordt het jeugdboa-team in 2023 weer verder ingevuld.

De werkzaamheden van een jeugdboa hebben een preventief karakter: contact maken met en leren kennen van de jongeren en groepen. De jeugdboa's richten zich, anders dan de Boa's/wijkhandhavers, specifiek op de jeugd en werken in verschillende wijken.

Ook in 2022 heeft de gemeente Zoetermeer samen met de politie, het OM, inwoners en bedrijven ondermijnende criminaliteit aangepakt. De informatiepositie op bedrijventerreinen is versterkt door de inzet van de Boa-ondermijning en de wijkagenten. Door gelden zoals toegekend door de raad in 2022 kan er een Boa-ondermijning worden toegevoegd in 2023.

Ondermijning

In de aanpak van ondermijnende criminaliteit ligt de focus op bedrijventerreinen en horeca. Het doel van de aanpak van ondermijning is het voorkomen, signaleren en aanpakken van ondermijnende criminaliteit. In samenwerking met netwerkpartners zijn initiatieven ontplooid die de weerbaarheid van de stad versterken. Ook zijn instrumenten ingezet om concrete ondermijning aan te pakken.

In het kader van de horeca zijn samen met politie en sociale recherche controles uitgevoerd. Er zijn ook controles uitgevoerd door het Haags Economisch Interventie Team (HEIT). Daarnaast zijn nieuwe vergunningaanvragen gecontroleerd op de Wet Bibob.

Bij de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen is veel gedaan. Er hebben controles plaatsgevonden, waarvan twee met speurhonden. Tijdens deze controles stralen de gemeente en de politie uit dat er in Zoetermeer geen plaats is voor kwaadwillende ondernemers. Er worden gesprekken gevoerd met ondernemers om hen te vragen naar hun ervaringen, maar ook om te investeren in bewustwording. Deze gesprekken hebben daarnaast een afschrikkende werking op kwaadwillende ondernemers. Deze ondernemers worden uit de anonimiteit gehaald en verlaten vervolgens de stad, omdat zij niet gezien willen worden. Er hebben zich het afgelopen half jaar twee situaties voorgedaan waarin ogenschijnlijk malafide ondernemers de stad verlaten hebben.

De gemeente en politie voeren het preventieve project Dealbreakers uit. Hiermee wordt geprobeerd jonge aanwas in de georganiseerde criminaliteit te voorkomen. Er wordt door de Jeugdmarshall veel gedaan om Zoetermeerse scholen te bewust te maken van de risico's van (drugs)criminaliteit.

Extremisme en maatschappelijk ongenoegen

Het afgelopen jaar is de aanpak steeds meer gericht op voorkoming van extremisme dat is ontstaan uit maatschappelijk ongenoegen en ideologie. Hiermee is aangesloten op de analyses van het NCTV, waarin wordt aangegeven dat de aard van de dreiging in Nederland de afgelopen jaren veelzijdiger is geworden. Het jihadisme wordt gezien als de voornaamste dreiging, maar er wordt ook gewezen op de opkomst van rechts-extremisme en op het radicale anti-overheidsprotest, geïnspireerd door complottheorieën.

Op lokaal niveau is ingezet op een brede preventieve aanpak die bijdraagt aan het voorkomen van de geschetste dreigingen. De aanpak heeft zich gericht op preventie, gericht op kwetsbare individuen en groepen. Hier is ingezet op weerbaarheidsinterventies zoals een (online) jongereninterventie om jongeren

kritisch te leren omgaan met mediaberichten (ontwikkeld samen met jongerenwerk Gro-up), trainingen voor oudergroepen (opvoedondersteuning) en Peer-educators op diverse scholen in het voorgezet onderwijs en beroepsonderwijs. Daarnaast is blijvend geïnvesteerd in het onderhouden van een sterk lokaal netwerk en in deskundigheidsbevordering voor professionals in Zoetermeer (en andere gemeenten in de politieregio). Daarnaast is ingezet op secundaire preventie, door een persoonsgerichte aanpak gericht op radicaliserende individuen en terugkeerders. De sociale omgeving en het lokale netwerk zijn hierbij meegenomen. Op deze manier is vorig jaar een tiental casussen begeleid en is bijgedragen aan voorkoming van doorgroei in- en voortduren van extremisme.

Om ook de voedingsbodem van extremisme tegen te gaan, is vanuit de aanpak verbinding gezocht met programma's in het sociaal domein. Zo is gezamenlijk verdieping gezocht op de thema's polarisatie en (beschermen van) de democratische rechtsorde en is een start gemaakt met het opstellen van een gezamenlijk meerjarenprogramma om extremisme en maatschappelijk ongenoegen tegen te gaan. De aanpak wordt ondersteund door programma's vanuit het rijk, met name vanuit de ESS (Expertise-unit Sociale Stabiliteit) van het ministerie van SZW en het NCTV, onderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Vanuit het rijk wordt erkend dat een blijvende focus op de lokale aanpak nodig is. Dit blijkt uit het feit dat hiervoor opnieuw middelen beschikbaar zijn gesteld door de NCTV met de toekenning van de Versterkingsgelden voor 2023 en 2024.

Crisisbeheersing/rampenbestrijding

Bij het bestrijden van een ramp of het beheersen van een crisis maakt de gemeente gebruik van een flexibele crisisbeheersingsorganisatie die zoveel mogelijk aansluit bij de reguliere processen en bijbehorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De gemeente is verantwoordelijk voor de crisiscommunicatie. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de andere gemeenten binnen Veiligheidsregio Haaglanden. Denk aan gezamenlijke piketten waardoor de gemeente tijdens en buiten kantooruren betrokkenen bij een ramp of crisis goed kan informeren.

Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in Zoetermeer (Realisatie 2022)

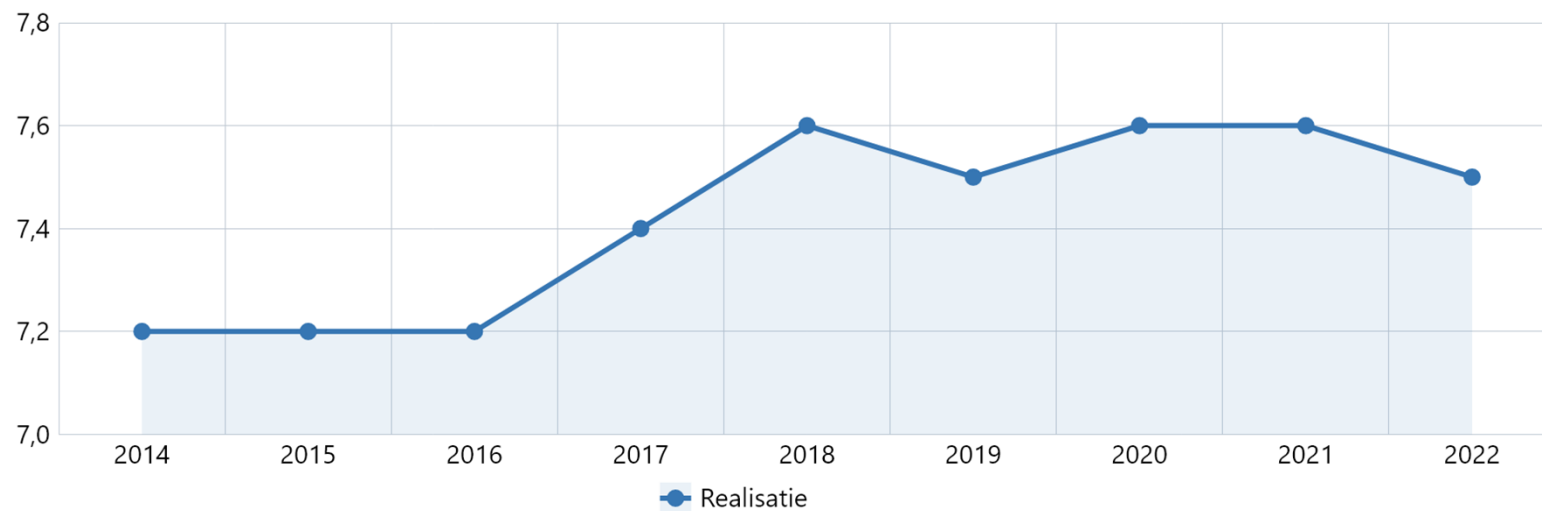
Omschrijving

Bron: Stadspeiling

Type	2021	2022
Begroting	7,4	7,4
Realisatie	7,6	7,5

Trendgrafiek Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in Zoetermeer (Realisatie 2022)

Omschrijving

Bron: Stadspeiling

Toelichting

Doel gehaald: Ja

Toelichting: Het rapportcijfer is lager dan in 2021 (7,6), maar nog steeds hoger dan begroot. Wellicht is de lagere waardering het gevolg van het volledig opengaan van de samenleving ná de coronacrisis.

Gerealiseerde baten, lasten en saldo per doelstelling (inclusief reservemutaties)

Bedragen x €1.000

Programma 5 Veiligheid	Lasten jaarrekening	Baten jaarrekening	Saldo jaarrekening
Bevorderen van de veiligheid in de woning (5.1)	-46	300	254
Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk (5.2)	-2.076	10	-2.065
Behouden veiligheid in de stad (5.3)	-15.146	912	-14.234
TOTAAL PROGRAMMA	-17.268	1.222	-16.045

Toelichting financiën

Financiën op hoofdlijnen

In totaal is € 10 mln. besteed aan de kosten voor de Veiligheidsregio Haaglanden. Andere uitgaven zijn onder andere de kosten voor de inzet van Boa's, aanpak radicalisering, extremisme en polarisatie, aanpak ondermijning en problematische jeugdgroepen.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en jaarrekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.